

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

Warszawa, dnia 25 października 2023 r.

KRK/VIII/724/23

Szanowny Pan

Piotr Kamiński

Członek Zarządu Fundacji

Instytut Aktywizacji Regionów

z siedzibą w Gdyni

ul. Sarnia Góra 9

84-207 Koleczkowo

W odpowiedzi na Pana pisma z dnia 01 sierpnia 2023 r. dotyczące wdrożenia zaproponowanych zmian w zakresie działania Krajowej Rady Komorniczej „w celu zapobieżenia dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w postępowaniach egzekucyjnych i działaniach komorników”, w imieniu KRK uprzejmie wskazuję, co następuje:

Jak wynika z Pana pisma, audyt w zakresie zidentyfikowanych aspektów dyskryminacji w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej przeprowadzony został „na gruncie prowadzonej przez Krajową Radę Komorniczą sprawy”, jak należy domniemywać: egzekucyjnej. Z opisu sytuacji wynika, że osoba z niepełnosprawnością znalazła się w sporze z organami publicznymi, które egzekwowały należności z tytułu mandatu za przejazd pociągiem PKP. Mandat został wystawiony na podstawie wykradzonego dokumentu tożsamości. W rezultacie, podjęto egzekucję obejmującą wypłacane świadczenie emerytalne. Naruszeniem praktyki stosowanej przez komorników ma być zaniechanie pouczenia dłużników, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, o możliwościach podważenia zasadności wydanego tytułu wykonawczego oraz brak współpracy z organami ścigania przy ujawnieniu nadużyć, które mogą stanowić przyczynę powstania zobowiązania. Nadto zauważono „zaniechanie pouczenia dłużników o skutkach przechowywania na rachunkach bankowych środków pochodzących ze świadczeń socjalnych, zapomóg i innych zasileń finansowych, które nie podlegają zajęciu komorniczemu”.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Krajowa Rada Komornicza jest organem samorządu komorniczego (art. 196 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1691 ze zm., dalej: u.k.s.), będącym reprezentantem samorządu

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

zawodowego komorników sądowych (art. 197 u.k.s.). Zgodnie zaś z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870 ze zm.) petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Krajowa Rada Komornicza nie jest ani organem władzy publicznej, ani też nie wykonuje zadań z zakresu administracji publicznej. Zadaniem organu samorządu zawodowego jest reprezentowanie osób wykonujących zawody zaufania publicznego i sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony (art. 17 Konstytucji RP). Krajowa Rada Komornicza ponadto nie prowadzi też postępowań egzekucyjnych, tym samym opis sytuacji oraz analiza i ocena nie dotyczy działalności Krajowej Rady Komorniczej.

Niezależnie od tego wskazać należy, że egzekucja sądowa prowadzona jest między innymi przez komorników sądowych (art. 758 i art. 759 § 1 k.p.c.). Prowadząc postępowanie egzekucyjne komornik działa na podstawie przepisów prawa. Obowiązujące przepisy prawa nie przewidują odmiennego traktowania w postępowaniu cywilnym, w tym egzekucyjnym, poszczególnych uczestników postępowania, w szczególności z uwagi na ich osobiste cechy. Osoby z niepełnosprawnością niewątpliwie zasługują na szczególną pomoc i wsparcie, jednakże takiej pomocy i wsparcia udzielać winny powołane do tego organizacje, a nie organy procesowe. Każdemu dłużnikowi, bez względu na jego cechy, organ egzekucyjny ma obowiązek udzielić stosownych pouczeń. Rodzaj pouczeń określony jest normatywnie w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, w szczególności w art. 805 k.p.c. Podkreślić należy, że komornik sądowy nie jest uprawniony do wskazywania, czy sugerowania dłużnikowi rodzaju możliwej obrony w postępowaniu egzekucyjnym, w szczególności sposobu podważenia zasadności tytułu wykonawczego. Uprawnionymi do udzielania porad prawnych są w szczególności adwokaci i radcowie prawni, a nie organy egzekucyjne - komornicy sądowi.

Zasady dostępu do dokumentów regulowane są przepisami prawa i komornicy sądowi nie mają możliwości stosowania odmiennych zasad w odniesieniu do poszczególnych osób, nawet jeżeli byłoby to uzasadnione okolicznościami faktycznymi. Również kwestia komunikacji z dłużnikami wynika z przepisów prawa. W okresie stanu epidemii czy zagrożenia epidemicznego obowiązywały w tym zakresie rozwiązania szczególne, które komornicy mieli obowiązek przestrzegać.

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

Odnosząc się natomiast do propozycji „zmian praktyki stosowania prawa” pragnę zapewnić, że komornicy sądowi odbywają stałe szkolenia w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, współpracują z organami ścigania na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawa. Natomiast komornicy nie są władni do „prowadzenia szczegółowych wyjaśnień w przypadku zgłoszenia przez dłużnika, zwłaszcza przez osobę z niepełnosprawnością, możliwości popełnienia przestępstwa na jej szkodę” albowiem prowadzenie takich postępowań wyjaśniających należy do innych organów. Nie są też uprawnieni do wdrażania rozwiązań, które nie są przewidziane przepisami prawa.

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia okażą się przydatne.

Z poważaniem,

Prezes
Krajowej Rady Komorniczej

Sławomir Szynalik